

Rada
Európskej únie

V Bruseli 25. februára 2019
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2019/0043(NLE)**

**6801/19
ADD 1**

**FRONT 77
COWEB 25**

NÁVRH

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	21. februára 2019
Komu:	Jeppé TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2019) 90 final
Predmet:	PRÍLOHA k návrhu ROZHODNUTIA RADY o uzavretí Dohody o štatúte medzi Európskou úniou a Čiernou Horou o činnostiach vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Čiernej Hore

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2019) 90 final.

Príloha: COM(2019) 90 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 21. 2. 2019
COM(2019) 90 final

ANNEX

PRÍLOHA

k

návrhu ROZHODNUTIA RADY

o uzavretí Dohody o štatúte medzi Európskou úniou a Čiernou Horou o činnostiach vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Čiernej Hore

PRÍLOHA

DOHODA O ŠTATÚTE

medzi Európskou úniou a Čiernou Horou o činnostiach vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Čiernej Hore

EURÓPSKA ÚNIA

a ČIERNA HORA,

ďalej len „zmluvné strany“,

KEĎŽE môžu vzniknúť situácie, v ktorých Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej len „agentúra“) koordinuje operačnú spoluprácu medzi členskými štátmi EÚ a Čiernou Horou, a to aj na území Čiernej Hory,

KEĎŽE by sa mal zaviesť právny rámec vo forme dohody o štatúte pre situácie, v ktorých členovia tímu agentúry budú mať výkonné právomoci na území Čiernej Hory,

BERÚC DO ÚVAHY, že pri všetkých činnostiach vykonávaných agentúrou na území Čiernej Hory by sa mali plne rešpektovať základné práva,

SA ROZHODLI UZAVRIEŤ TÚTO DOHODU:

Článok 1
Rozsah pôsobnosti dohody

1. Táto dohoda sa vzťahuje na všetky aspekty potrebné na vykonávanie činností agentúrou, ktoré sa môžu vykonávať na území Čiernej Hory, v rámci ktorých majú členovia tímu agentúry výkonné právomoci.
2. Táto dohoda sa uplatňuje len na území Čiernej Hory alebo na jeho častiach.
3. Status a vymedzenie príslušných území členských štátov Európskej únie a Čiernej Hory podľa medzinárodného práva nie sú nijak dotknuté touto dohodou ani žiadnym aktom uskutočneným pri jej vykonávaní zmluvnými stranami alebo osobami konajúcimi v ich mene vrátane stanovenia operačných plánov alebo účasti na cezhraničných operáciách.

Článok 2
Vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody:

- (1) „činnosť“ je spoločná operácia, rýchly pohraničný zásah alebo návratová operácia;
- (2) „spoločná operácia“ je činnosť zameraná na riešenie nelegálneho prisťahovalectva alebo cezhraničnej trestnej činnosti alebo na poskytnutie posilnenej technickej a operačnej pomoci na hraniciach Čiernej Hory s členským štátom, pričom táto činnosť sa vykonáva na území Čiernej Hory;
- (3) „rýchly pohraničný zásah“ je činnosť na účely rýchlej reakcie na situáciu predstavujúcu osobitný a neprimeraný problém na hraniciach Čiernej Hory s členským štátom, pričom táto činnosť sa vykonáva na území Čiernej Hory počas obmedzeného obdobia;
- (4) „návratová operácia“ je agentúrou koordinovaná operácia, ktorá zahŕňa technické a operačné posily poskytované jedným alebo viacerými členskými štátmi a v rámci ktorej sa navrátilci z jedného alebo viacerých členských štátov vracajú na základe donútenia alebo dobrovoľne do Čiernej Hory;
- (5) „kontrola hraníc“ je kontrola osôb vykonávaná na hraniciach výlučne v nadväznosti na úmysel prekročiť takúto hranicu alebo na prekročenie takejto hranice bez ohľadu

na akékoľvek iné dôvody, ktorá zahŕňa hraničné kontroly na hraničných priechodoch a hraničný dozor medzi hraničnými priechodmi;

- (6) „člen tímu“ je buď zamestnanec agentúry, alebo člen tímu príslušníkov pohraničnej stráže a iných príslušných pracovníkov z participujúcich členských štátov vrátane príslušníkov pohraničnej stráže a iných príslušných pracovníkov, ktorých členské štáty dočasne vyslali do agentúry na účely nasadenia počas vykonávania určitej činnosti;
- (7) „členský štát“ je členský štát Európskej únie;
- (8) „domovský členský štát“ je členský štát, ktorého je člen tímu príslušníkom pohraničnej stráže alebo iným príslušným pracovníkom;
- (9) „osobné údaje“ sú všetky informácie týkajúce sa identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby; identifikovateľná osoba je osoba, ktorú možno identifikovať, priamo alebo nepriamo, najmä odkazom na identifikátor ako meno, identifikačné číslo, lokalizačné údaje, online identifikátor, alebo odkazom na jeden či viaceré prvky, ktoré tvoria fyzickú, fyziologickú, genetickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu tejto fyzickej osoby;
- (10) „participujúci členský štát“ je členský štát, ktorý sa zúčastňuje na vykonávaní činnosti v Čiernej Hore tak, že poskytuje technické vybavenie, príslušníkov pohraničnej stráže a iných príslušných pracovníkov, ktorí sú nasadení v rámci tímu;
- (11) „agentúra“ je Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž zriadená nariadením (EÚ) 2016/1624 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii.

Článok 3

Začatie činnosti

1. Iniciatívu na začatie činnosti môže príslušným orgánom Čiernej Hory navrhnúť agentúra. Príslušné orgány Čiernej Hory môžu požiadať agentúru, aby zvažila začatie činnosti.
2. Vykonávanie činnosti si vyžaduje súhlas príslušných orgánov Čiernej Hory aj agentúry.

Článok 4

Operačný plán

Operačný plán schválený členským štátom alebo členskými štátmi hraničiacimi s operačnou oblasťou sa dohodne pre každú spoločnú operáciu alebo rýchly pohraničný zásah. V pláne sa podrobne stanovujú organizačné a procesné aspekty spoločnej operácie alebo rýchleho pohraničného zásahu vrátane opisu a posúdenia situácie, operačných cieľov, koncepcie operácie, typu technického vybavenia, ktoré sa má použiť, plánu vykonávania, spolupráce s tretími krajinami, inými agentúrami Únie a orgánmi alebo medzinárodnými organizáciami, ustanovení v oblasti základných práv vrátane ochrany osobných údajov, koordinačnej, veliacej, kontrolnej, komunikačnej štruktúry a štruktúry podávania správ, systémov organizácie a logistiky, hodnotenia a finančných aspektov spoločnej operácie alebo rýchleho pohraničného zásahu. Hodnotenie spoločnej operácie alebo rýchleho pohraničného zásahu vykonajú spoločne Čierna Hora a agentúra.

Článok 5

Úlohy a právomoci členov tímu

1. Členovia tímu sú oprávnení plniť úlohy a vykonávať výkonné právomoci požadované na kontrolu hraníc a návratové operácie.
2. Členovia tímu dodržiavajú zákony a iné právne predpisy Čiernej Hory.
3. Členovia tímu môžu plniť úlohy a vykonávať právomoci na území Čiernej Hory len na základe pokynov príslušníkov pohraničnej stráže alebo iných príslušných pracovníkov Čiernej Hory a v zásade len v ich prítomnosti. Čierna Hora vydáva podľa potreby pokyny pre tímy v súlade s operačným plánom. Čierna Hora môže vo výnimočných prípadoch oprávniť členov tímu, aby konali v jej mene.

Agentúra môže Čiernej Hore prostredníctvom svojho koordinačného úradníka oznámiť svoje stanoviská k pokynom vydaným tímu. Ak tak urobí, Čierna Hora vezme tieto stanoviská na vedomie a riadi sa nimi v čo najväčšom rozsahu.

V prípadoch, keď pokyny vydané tímu nie sú v súlade s operačným plánom, koordinačný úradník o tom bezodkladne podá správu výkonnému riaditeľovi agentúry. Výkonný riaditeľ môže prijať náležité opatrenia vrátane pozastavenia alebo ukončenia činnosti.

4. Pri plnení svojich úloh a vykonávaní svojich právomocí členovia tímu nosia svoje vlastné uniformy. Členovia tímu majú na svojich uniformách aj viditeľné osobné

identifikačné údaje, pričom na rukáve majú modrú pásku so znakmi Európskej únie a agentúry. Na účely identifikácie pri kontakte s vnútroštátnymi orgánmi Čiernej Hory majú členovia tímu vždy pri sebe akreditačný doklad uvedený v článku 8.

5. Členovia tímu môžu pri plnení svojich úloh a vykonávaní svojich právomocí nosiť služobné zbrane, strelivo a výstroj povolené v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi domovského členského štátu. Čierna Hora pred nasadením členov tímu informuje agentúru o povolených služobných zbraniach, strelive a výstroji a o podmienkach ich použitia.
6. Pri plnení svojich úloh a vykonávaní svojich právomocí sú členovia tímu oprávnení používať silu vrátane služobných zbraní, streliva a výstroja so súhlasom domovského Čiernej Hory a domovského členského štátu za prítomnosti príslušníkov pohraničnej stráže alebo iných príslušných pracovníkov Čiernej Hory a v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi Čiernej Hory. Čierna Hora môže členom tímu povoliť používanie sily v neprítomnosti príslušníkov pohraničnej stráže alebo iných príslušných pracovníkov Čiernej Hory.
7. Čierna Hora môže členom tímu povoliť nahliadnuť do jej vnútroštátnych databáz, ak je to potrebné na plnenie operačných cieľov stanovených v operačnom pláne a na návratové operácie. Členovia tímu nahliadajú len do údajov, ktoré sú potrebné na plnenie ich úloh a vykonávanie ich právomocí. Čierna Hora pred nasadením členov tímu informuje agentúru, do ktorých vnútroštátnych databáz možno nahliadnuť. Takéto nahliadanie sa uskutočňuje v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi Čiernej Hory o ochrane údajov.

Článok 6

Pozastavenie a ukončenie činnosti

1. Výkonný riaditeľ agentúry môže po tom, ako písomne informuje Čiernu Horu, pozastaviť alebo ukončiť vykonávanie činnosti, ak Čierna Hora nerešpektuje ustanovenia tejto dohody alebo operačného plánu. Výkonný riaditeľ oznámi Čiernej Hore dôvody takéhoto rozhodnutia.
2. Čierna Hora môže po tom, ako písomne informuje agentúru, pozastaviť alebo ukončiť činnosť, ak agentúra alebo ktorýkoľvek participujúci členský štát nerešpektujú

ustanovenia tejto dohody alebo operačného plánu. Čierna Hora oznámi agentúre dôvody takéhoto rozhodnutia.

3. Výkonný riaditeľ agentúry alebo Čierna Hora môžu pozastaviť alebo ukončiť činnosť v prípadoch porušenia základných práv, porušenia zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia (zásada *non-refoulement*) alebo pravidiel o ochrane údajov.
4. Ukončenie vykonávania činnosti neovplyvní práva alebo povinnosti vyplývajúce z vykonávania tejto dohody alebo operačného plánu pred takýmto ukončením.

Článok 7

Výsady a imunity členov tímu

1. Účelom výsad a imunit udelených členom tímu agentúry je zaistiť úspešné vykonávanie ich služobných funkcií počas činností vykonávaných v súlade s operačným plánom na území Čiernej Hory.
2. Dokumenty, korešpondencia a majetok členov tímu sú nedotknuteľné s výnimkou exekučných opatrení, ktoré sú povolené podľa odseku 7.
3. Členovia tímu požívajú imunitu voči trestnej právomoci Čiernej Hory v súvislosti s akýmkoľvek konaním, ktorého sa dopustili v rámci plnenia služobných funkcií počas činností vykonávaných v súlade s operačným plánom.

V prípade obvinenia člena tímu zo spáchania trestného činu sa táto skutočnosť bezodkladne oznámi výkonnému riaditeľovi agentúry a príslušnému orgánu domovského členského štátu. Pred začatím konania pred súdom výkonný riaditeľ agentúry po dôkladnom posúdení všetkých podaní príslušného orgánu domovského členského štátu a príslušných orgánov Čiernej Hory súdu potvrdí, či sa člen tímu daného konania dopustil v rámci plnenia služobných funkcií počas činností vykonávaných v súlade s operačným plánom. Až do uvedeného potvrdenia výkonného riaditeľa agentúry sa agentúra a domovský členský štát zdržia prijímania akýchkoľvek opatrení, ktoré by mohli ohroziť prípadné následné trestné stíhanie člena tímu príslušnými orgánmi Čiernej Hory.

Ak sa člen tímu konania dopustil v rámci plnenia služobných funkcií, konanie sa nezačne. Ak sa člen tímu konania nedopustil v rámci plnenia služobných funkcií,

konanie môže pokračovať. Potvrdenie výkonného riaditeľa agentúry je pre príslušné orgány Čiernej Hory záväzné. Výsady priznané členom tímu a imunita členov tímu voči trestnej právomoci Čiernej Hory ich nevyníma zo súdnej právomoci domovského členského štátu.

Domovský členský štát môže členov tímu podľa okolností prípadu zbaviť imunity voči trestnej, občianskoprávnej a správnej právomoci Čiernej Hory. Takéto zbavenie imunity musí byť vždy výslovné.

4. Členovia tímu požívajú imunitu voči občianskoprávnej a správnej právomoci Čiernej Hory v súvislosti s akýmkoľvek konaním, ktorého sa dopustili v rámci plnenia služobných funkcií počas činností vykonávaných v súlade s operačným plánom. Ak sa proti členom tímu začne akékoľvek občianskoprávne konanie pred akýmkoľvek súdom Čiernej Hory, táto skutočnosť sa bezodkladne oznámi výkonnému riaditeľovi agentúry a príslušnému orgánu domovského členského štátu. Pred začatím konania pred súdom výkonný riaditeľ agentúry po dôkladnom posúdení všetkých podaní príslušného orgánu domovského členského štátu a príslušných orgánov Čiernej Hory súdu potvrdí, či sa členovia tímu daného konania dopustili v rámci plnenia služobných funkcií počas činností vykonávaných v súlade s operačným plánom.

Ak sa člen tímu konania dopustil v rámci plnenia služobných funkcií, konanie sa nezačne. Ak sa člen tímu konania nedopustil v rámci plnenia služobných funkcií, konanie môže pokračovať. Potvrdenie výkonného riaditeľa agentúry je pre súdny orgán Čiernej Hory záväzné.

Ak návrh na začatie konania podali členovia tímu, nemôžu sa odvolávať na imunitu voči súdnej právomoci v súvislosti s akýmkoľvek protinávrhom, ktorý je priamo spojený s hlavným návrhom.

5. Od členov tímu, ktorí sú v postavení svedkov, sa môže požadovať, aby poskytli svedeckú výpoveď v súlade s čiernohorskými procesnými ustanoveniami, pričom sa musia v plnej miere dodržať ustanovenia článku 7 ods. 3 a 4.
6. V prípade škody spôsobenej členom tímu v rámci plnenia služobných funkcií počas činností vykonávaných v súlade s operačným plánom je za akékoľvek škody zodpovedná Čierna Hora.

V prípade škody spôsobenej hrubou nedbanlivosťou alebo úmyselným konaním alebo ak sa člen tímu z participujúceho členského štátu konania nedopustil v rámci plnenia služobných funkcií, môže Čiernohorská republika prostredníctvom výkonného riaditeľa agentúry požiadať o to, aby náhradu škody uhradil dotknutý participujúci členský štát.

V prípade škody spôsobenej hrubou nedbanlivosťou alebo úmyselným konaním alebo ak sa člen tímu, ktorý je zamestnancom agentúry, konania nedopustil v rámci plnenia služobných funkcií, môže Čiernohorská republika požadovať, aby náhradu škody uhradila agentúra.

V prípade škody spôsobenej vyššou mocou v Čiernej Hore nenesie Čierna Hora, žiadny participujúci členský štát ani agentúra žiadnu zodpovednosť.

7. Proti členom tímu nemožno prijať žiadne exekučné opatrenia okrem prípadu, keď sa proti nim začne občianskoprávne konanie, ktoré nesúvisí s ich služobnými funkciami počas činností vykonávaných súlade s operačným plánom.

Majetok členov tímu, o ktorom výkonný riaditeľ agentúry potvrdí, že je potrebný na plnenie ich služobných funkcií, nemožno zaistiť na účely splnenia povinnosti uloženej rozsudkom, rozhodnutím alebo rozkazom. V občianskoprávných konaniach členovia tímu nepodliehajú žiadnym obmedzeniam osobnej slobody alebo iným obmedzujúcim opatreniam.

8. Imunita členov tímu voči súdnej právomoci Čiernej Hory ich nevyníma zo súdnej právomoci príslušného domovského členského štátu.
9. Členovia tímu sú v súvislosti so službami poskytovanými agentúre oslobodení od predpisov o sociálnom zabezpečení, ktoré môžu platiť Čiernej Hore.
10. Členovia tímu sú oslobodení od akejkoľvek formy zdanenia v Čiernej Hore, pokiaľ ide o mzdy a požitky, ktoré im vypláca agentúra alebo domovské členské štáty, ako aj o akýkoľvek príjem, ktorý dostanú mimo Čiernej Hory.
11. Čierna Hora povolí v súlade so zákonmi a právnymi predpismi, ktoré môže prijať, vstup tovaru na osobné použitie členov tímu a v súvislosti s takýmto tovarom udelí výnimku z uplatňovania všetkých ciel, daní a súvisiacich poplatkov okrem poplatkov

za skladovanie, dopravu a podobné služby. Čierna Hora povolí aj vývoz takéhoto tovaru.

12. Osobná batožina členov tímu podlieha kontrole iba v prípadoch odôvodnených podozrení, že obsahuje tovar, ktorý nie je určený na osobnú potrebu členov tímu alebo tovar, ktorého dovoz alebo vývoz zakazuje zákon alebo podlieha predpisom Čiernej Hory o karanténe. Kontrola takejto osobnej batožiny sa vykonáva len v prítomnosti dotknutých členov tímu alebo povereného zástupcu agentúry.

Článok 8

Akreditačný doklad

1. Agentúra v spolupráci s Čiernou Horou vydá každému členovi tímu v čiernohorskom jazyku a v úradnom jazyku či úradných jazykoch inštitúcií Európskej únie doklad na účely identifikácie pri kontakte s vnútroštátnymi orgánmi Čiernej Hory a ako dôkaz o tom, že jeho držiteľ má právo plniť úlohy a vykonávať právomoci uvedené v článku 5 tejto dohody a v operačnom pláne. Uvedený doklad obsahuje tieto informácie o členovi: meno a štátnu príslušnosť; hodnosť alebo funkciu; aktuálnu digitalizovanú fotografiu a úlohy, ktoré je oprávnený vykonávať počas nasadenia.
2. Akreditačný doklad v spojení s platným cestovným dokladom umožňuje členovi tímu vstup Čiernej Hory bez toho, aby potreboval víza alebo vopred vydané povolenie.
3. Akreditačný doklad sa agentúre vráti na konci výkonu činnosti.

Článok 9

Základné práva

1. Členovia tímu pri plnení svojich úloh a vykonávaní svojich právomocí plne rešpektujú základné práva a slobody, a to aj pokiaľ ide o prístup k azylovým konaniam, ľudskú dôstojnosť a zákaz mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, právo na slobodu, zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia (zásada *non-refoulement*) a zákaz hromadného vyhostenia, práva dieťaťa a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života. Pri plnení svojich úloh a vykonávaní svojich právomocí nesmú

svojvoľne diskriminovať osoby z akýchkoľvek dôvodov vrátane z dôvodu pohlavia, rasy či etnického pôvodu, vierovyznania či presvedčenia, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie či rodovej identity. Akékoľvek opatrenia zasahujúce do základných práv a slobôd prijaté pri plnení úloh a vykonávaní právomocí sú primerané cieľom, ktoré takéto opatrenia sledujú, a rešpektujú podstatu týchto základných práv a slobôd.

2. Každá zmluvná strana má zavedený mechanizmus na podávanie sťažností na riešenie údajných porušení základných práv, ktorých sa dopustili jej pracovníci pri výkone svojich služobných funkcií počas spoločnej operácie, rýchleho pohraničného zásahu alebo návratovej operácie vykonávaných podľa tejto dohody.

Článok 10

Spracúvanie osobných údajov

1. Členovia tímu spracúvajú osobné údaje, iba ak je to nevyhnutné na vykonávanie ich úloh alebo výkon ich právomocí na účely vykonávania tejto dohody Čiernou Horou, agentúrou alebo participujúcimi členskými štátmi.
2. Spracúvanie osobných údajov Čiernou Horou podlieha jej vnútroštátnym právnym predpisom.
3. Na spracúvanie osobných údajov agentúrou a participujúcimi členskými štátmi, a to aj v prípade prenosu osobných údajov do Čiernej Hory, sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov, smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov, rámcové rozhodnutie Rady 2008/977/SVV z 27. novembra 2008 o ochrane osobných údajov spracúvaných v rámci policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach a vzťahujú sa naň opatrenia, ktoré agentúra prijala na uplatňovanie nariadenia (ES) č. 45/2001, ako sa uvádza v článku 45 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2016/1624.
4. Ak spracúvanie zahŕňa prenos osobných údajov, členské štáty a agentúra v čase prenosu osobných údajov do Čiernej Hory uvedú akékoľvek obmedzenia prístupu

k údajom alebo ich použitia, či už všeobecné alebo konkrétne, vrátane obmedzení týkajúcich sa prenosu, vymazania alebo zničenia. Ak potreba takéhoto obmedzenia vznikne po prenose osobných údajov, zodpovedajúcim spôsobom informujú Čiernu Horu.

5. Osobné údaje zozbierané na administratívne účely počas vykonávania činnosti môže agentúra, participujúce členské štáty a Čierna Hora spracúvať v súlade s platnými právnymi predpismi o ochrane údajov.
6. Agentúra, participujúce členské štáty a Čierna Hora na konci výkonu každej činnosti vypracujú spoločnú správu o uplatňovaní odsekov 1 až 5 tohto článku. Táto správa sa zašle do agentúry pracovníkovi pre základné práva a úradníkovi pre ochranu údajov. Títo predložia správu výkonnému riaditeľovi agentúry.

Článok 11

Spory a výklad

1. Všetky otázky, ktoré vzniknú v súvislosti s uplatňovaním tejto dohody, preskúmajú spoločne príslušné orgány Čiernej Hory a zástupcovia agentúry, ktorí konzultujú s členským štátom alebo členskými štátmi, ktoré susedia s Čiernou Horou.
2. Ak nedôjde k urovnaniu, spory týkajúce sa výkladu alebo uplatňovania tejto dohody sa riešia výlučne rokovaním medzi Čiernou Horou a Európskou komisiou, ktorá konzultuje s každým členským štátom susediacim s touto treťou krajinou.

Článok 12

Nadobudnutie platnosti, trvanie, pozastavenie uplatňovania a vypovedanie dohody

1. Túto dohodu schvália zmluvné strany v súlade so svojimi vlastnými vnútornými právnymi postupmi.
2. Táto dohoda nadobúda platnosť prvý deň druhého mesiaca nasledujúceho po dátume, keď sa zmluvné strany prostredníctvom diplomatických kanálov navzájom informovali o ukončení vnútorných právnych postupov uvedených v odseku 1.
3. Táto dohoda sa uzatvára na dobu neurčitú.

4. Táto dohoda môže byť vypovedaná alebo jej uplatňovanie môže byť pozastavené písomnou dohodou zmluvných strán alebo jednostranne jednou zo zmluvných strán. V druhom uvedenom prípade zmluvná strana, ktorá má v úmysle túto dohodu vypovedať alebo pozastaviť jej uplatňovanie, písomne a diplomatickou cestou oznámi túto skutočnosť druhej zmluvnej strane. Vypovedanie nadobúda účinnosť prvým dňom druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo oznámené.
4. Oznámenie vykonané v súlade s týmto článkom sa v prípade Čiernej Hory zasielajú ministerstvu vnútra a v prípade Európskej únie generálnemu sekretariátu Rady Európskej únie.

V.... dňa

v čiernohorskom jazyku a v úradnom(-ých) jazyku(-och) Európskej únie, pričom tieto znenia sú rovnako autentické.

V prípade rozdielu medzi autentickými jazykovými verziami má prednosť anglická jazyková verzia.

Podpisy:

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE TÝKAJÚCE SA ISLANDU, NÓRSKA, ŠVAJČIARSKA A LICHTENŠTAJNSKA

Zmluvné strany berú na vedomie úzke vzťahy medzi Európskou úniou a Nórskom, Islandom, Švajčiarskom a Lichtenštajnskom, najmä na základe dohôd z 18. mája 1999 a 26. októbra 2004 týkajúcich sa pridruženia týchto krajín k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis*.

Za týchto okolností je žiaduce, aby orgány Nórska, Islandu, Švajčiarska a Lichtenštajnska na jednej strane a Čierna Hora na strane druhej bezodkladne uzavreli dvojstranné dohody o činnostiach vykonávaných Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž v Čiernej Hore, a to za podobných podmienok ako v prípade tejto dohody.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE

Obe zmluvné strany súhlasia s tým, že pokiaľ nebude k dispozícii potvrdenie výkonného riaditeľa agentúry, zdržia sa prijímania akýchkoľvek opatrení, ktoré by mohli ohroziť prípadné následné trestné stíhanie člena tímu príslušnými orgánmi hostiteľského štátu, vrátane aktívneho uľahčovania návratu člena dotknutého tímu z operačných priestorov európskej pohraničnej a pobrežnej stráže v Čiernej Hore do jeho/jej domovského členského štátu.